

KATALUNA ESPERANTISTO

OFICIALA ORGANO DE LA KATALUNA ESPERANTISTA
FEDERACIO KAJ DE LA INTERNACIAJ FLORAJ LUDOJ

Sobre l'Esperanto per "Radio Barcelona"

"L'esperanto és una genial plasmació del fons lingüístic indo-europeu en un idioma que pot traduir meravellosament tota expressió de cultura, de sentiment i de pensament de tot poble i de tot home.

L'idioma internacional de Zamenhof és una realitat que fa respecte als mateixos intel·lectuals que se n'havien rigut. Es una realitat que va fonent una pila de prejudicis filològics, de falsos academicismes, que abans de l'esperantisme semblaven postulats definitius.

Els senyors intel·lectuals, els senyors professors que encara no l'han après, ja no gosen malparlar-ne, ja prefereixen emmudir, si no coneixen l'esperanto prou bé, i, si el saben, si ja poden llegir-li Tolstoi i Bertrana, Leibniz i Cervantes, Sheakespeare i Pla, ja són senyors esperantistes com Richet i Collinson, Flügel i Privat, Bovet i Barrera.

La *j* en Esperanto no sona gutural, africana ni germànica, sinó llatina, italiana, grega; no és aspra sinó dolça. No es diu *Pako kaj Amo*, sinó *Paco kaj Amo* — Pau i Amor; — ni filoh *kaj* fratoh, sinó filoj *kaj* fratoj — fills i germans.

Hispanujo o Hispanlando, Francujo o Francando, Anglujo o Anglando, Germanujo o Germanlando, Italujo o Itallando, Katalunujo o Katalunlando, etc. volen dir el país — lando — o continent — ujo — dels hispanoj — espanyols — francoj — francesos — angloj — anglesos — germanoj — alemanys, — italoj — italians — katalunoj — catalans, etc. I així també es diu pomujo o bé pomarbo, la perera, persikujo o persikarbo, el cirerer, pirujo o pirarbo, la perera, persikujo o persikarbo, el presseguer, etc. I els qui diuen filoh *kaj* fratoh, Angluho *kaj* Angloh són precisament els no esperantistes, els qui no saben l'esperanto, els qui encara en son ignorants i ridículs detractors. Si no voleu pertànyer més als ignorants de l'idioma internacional, adreceu-vos als grups o societats esperantistes que l'ensenyen, o a la Federació Esperantista, València, 245, a Barcelona.

A totes les estacions de Ràdio va fent-se ús cada cop més positiu de l'esperanto, i això ens permetrà de fer-les totes comprensibles internacionalment, totes per a cada ràdio-audient de tot recó de món, i cada ràdio-audient capaç per a totes les estacions de qualsevol país.

Mi vin salutas, kaj dankas vian atenton.

Us saludo i agraeixo la vostra atenció. — Salut!"

DELFI DALMAU

“KATALUNA ESPERANTISTO”

OFICIALA ORGANO DE

KATALUNA ESPERANTISTA FEDERACIO

Membra kotizaĵo: 3'50 p.; Grupoj: 1'20 por membro.

Jarabono: 6 p. enlande kaj 6 sv. fr. internacie. Provekzemplero 2 respondkuponoj

Federacia sidejo kaj redakatejo: carrer València, 245 - BARCELONA

FEDERACIAJ GRUPOJ

Esperantista Klubo Palma
Mesquida, 6 ent. Palma de Mallorca

Empordana Ebenaĵo
(Girona) Armentera

Esperanta Nesto
(Joventut Catòlica) Ripollet

Frateco
Placo Pi i Margall, 14. Vendrell

Ĝerona Espero
(Creu Roja) Girona

Lumon
St. Antoni, 64. Terrassa

Studenta Juneco
(Seminari) Girona

Aplec
Montserrat, 9, 1.er Sabadell

Bela Espero
Carretera de Vich, 41. Manresa

Esperanta Idealo
Mossèn Verdaguier Sta. Coloma Farnés

Esperantista Amikeco
Plaça Bernardí, 10. Manlleu

Esperanta Burĝono
(Centre Democràtic) Rubí

Internacia Frateco
(Coop. La Colmena) Sta. Coloma Gramanet

Paco kaj Amo (Soc.)
Planeta, 16, pral. Barcelona

Barcelona Stelo
Provença, 156 Barcelona

Barcelona Esperanto-Societo
Bretón Herreros, 18, 1. Barcelona

Esperantista Grupo «Sollerica» Soller

Supercelo
Coroleu, 15 Barcelona

LOKAJ DELEGITOJ

Ager: Fino. Maria Plans
Almúnia de Castellví: Sro. Pere Esvertit
Ametlla de Merola: Sro. Miquel Arpa

Artés: Sro. Manuel Monrós
Armentera: Empordana Ebenaĵo
Banyoles: Sro. Joan Aulina
Figueres: Sro. Carles Varela
Girona: Sro. Josep M-a Dalmau
La Garriga: Sro. Joan Blancafort
Mahó: Sro. S. Ortega Barceló
Manlleu: Sro. Marian Vilardell
Manresa: Sro. Josep Albagés
Mataró: Sro. Francesc Torres
Molins de Rei: Sro. A. Canals
Monistrol de Montserrat: Sro. F. Orobitg, Pastro

Palafrugell: Sro. Francesc Sagrera
Palau de Montgat: Fino. Lluïsa Bargés
Palma de Mallorca: Sro. Narcís Bofill
Reus: Sro. Enric Aguadé
Ripollet: Sro. Josep Planas, Pastro
Rubí: Sro. Joan Ratés
Sabadell: Sro. J. Bracons
St. Adrià del Besòs: Sro. S. Arnella
St. Martí Sapresa: Sro. Joan Rieradevall
Sta. Coloma de Farnés: Sro. Pere Costa
Sta. Coloma de Gramanet: Internacia Frateco

Sallent: Sro. Lluís Solé
Sóller: Sro. M. Arbona
St. Feliu de Pallarols: Sro. J. Collelldevall

Terrassa: Sro. Ramon Marsà
Teyà: Dro. Jacint Barrera
Vendrell: Fino. Maria Julivert
Vich: Sro. Pere Farrés
Vidreres: Sro. Josep Macià
Vilanova i Geltrú: Sro. Jaume Fort
Vilassar de Mar: Sro. Pere Domènech

Ni bezonas delegiton en ĉiu loko kie ni havas membron. Fervoruloj bonvolu sin turni al la sekretario de K. E. F.

KATALUNA ESPERANTISTO

OFICIALA ORGANO

DE LA KATALUNA ESPERANTISTO FEDERACIO KAJ
DE LA INTERNACIAJ FLORAJ LUDOJ

Nia devizo: *Maro estas gutaro*

Redakcio: Carrer València, 245 - BARCELONA

DIREKTORO: MARIAN SOLÀ

Kiu mi estas?

Aldo Palazzeschi

Ĉu mi estas poeto? —
Tute nenia.
Nur unu tre strangan vorton skribas
La plumo de mia animo: —
«Frenezo»...

Eble pentristo mi estas? —
Ankaŭ ne.
Havas nur unu koloron
La paletro de mia animo: —
«Melankolion»...

Ĉu do — muzikisto? —
Des malpli.
Sole unu noto vibras
Sub tuŝoj de mia animo: —
»Nostalgio»...

Ĉu estas mi... kio?
Pli bone, se mi metos
Vitron antaŭ la koro,
Por ke la mondo vidu
Kiu mi estas: —
Akrobato de mia animo.

El la itala:
N. HOHLOV.

Rubekola Kanto

(Lasta letero)

Migrante tra l'arbaro kaj la montoj
 De la mirbela hejmolando, ĉion
 Ĉuante, kion ajn Naturo riĉa
 Al admiremo nia malavare
 Donadis; altajn rokojn surgrimpante
 Kie la plej maloftaj floroj nin
 Ĉojigis; la vivadon de la bestoj
 Kaŝobservante, sen moveto ia
 Malantaŭ arbeto densfolia
 La kanton de la birdoj aŭskultante
 —Ho! dolĉememoroj pri naturstudado!—
 Karulo, ni ja estis feliĉegaj.

Komuna estis ĉio: flor' trovita
 Kaj sento, ĝoja aŭ malĝoja, kiu
 La koron de l'amiko emociis.

Nur kiam mi, la rubekolan kanton
 Aŭdante, ĉion ŝajnis forgesonta,
 Kvankam modesta nur la arto estas
 De tiu birdo, vi sendube sentis,
 Ke tra la koro mia tremas io
 De l' via ne konata. Ĉojon kaj
 Doloron vi en la okuloj vidis
 De la kunulo. Jen iliaj kaŭzoj
 Antaŭ la morto de mi malkaŝotaj.

I

Vi konas, memvidinte, la naskiĝan
 Vilaĝon mian, en kamparo riĉa,
 Sed de l'naturamiko malŝatata.
 Nur kulturataj kampoj; nek arbaro,
 Nek mont' nek erikejo lin ĝojigas.
 Sed post la vintra dormo ankaŭ tie
 Printempas, herboj verdas, ĉerizujoj
 Promese blankas sub ĉiela bluo,
 Parfumas violetoj, birdoj kantas.
 La neĝblankan ĉerizujfloraron
 En la ĝardeno patra mi neniam
 Forgesi povos; ofte de l'plej alta

Branĉeto rubekolo gaje kantis,
 Sonanta ruĝa floro inter mutaj.
 Neniu kamparano ĉesis plugi,
 Por ĝin aŭskulti, sed malalte inter
 Du branĉoj de pomuj' kurbtrunka, flanko
 Ĉe flanko, ni sidadis, du infanoj,
 La ĉarma blondbukleta Marievo,
 De priĉa muelisto la filino,
 Kaj mi. En la barilo disiganta
 La du ĝardenojn, nur de ni konata
 Mallarĝa difektaĵo ne viditajn.
 Najbarvizitojn al la par' ebligis.
 Sidante tie kune sur la branĉo
 La rubekolan kanton ni ĝuadis
 Kaj iam ni disputis pri problemo
 Malnova: kial do la birdo kantas?
 La kunulino diris ke la patro
 Klarigis ĝin: la birdo sin deklaras
 La posedanto de l'ĝardena ĉaso
 Al vermoj, raŭpoj, papilioj, muŝoj;
 Ĝi ne permesos, ke alia birdo
 Samspeca ĉasu en la ĉirkaŭaĵo,
 Kaj kantas: tie ĉi mi estas reĝo.

Ho nel! mi diris, tion mia onklo
 Pli bone scias. Ho! se ci lin konus,
 La arbariston de la Sankta Monto.
 La Monto kiu bluas malproksime
 Ĉe l'horizonto —ci ja konas ĝin.
 Li konas ĉiun arbon, ĉiun planton
 La floron kaj la frukton; la dangere
 Koleran apron kaj la kapreolon,
 La cervon, kiuj nokte paŝtigadas—
 Li scias, kie kaj je kiu horo
 La bongustaĵojn li mortpafi povos.
 La birdojn, krom perdrik' kaj urogalo,
 Malfacilege alirebla besto,
 Tial fieriganta la kaptinton,
 La birdojn li ne ĉasas, sed li konas
 El ili ĉiun; eĉ nur kelkajn sonojn
 Aŭdinte li cin diras: estas turdo,
 Silvio, rubekolo; senerare!
 Kaj ĉiun li imitas kaj instigas
 Respondi se ci tion aŭdi povus!
 Estas amuza interparolado.

Li do komprenas ilin, kedu Manjo!
 Kaj li al mi klarigis—rubekolon
 Ni estis aŭskultantaj—ke la birdo
 Allogas kunulinon per la kanto.
 Ci, ci! li vokas, venu! restu ĉiam
 Ĉe mi, ni kune faru neston, kune
 La vermon ĉasu kaj fugeman muŝon;
 Ni kune kovu kvinon da ovetoj,
 Ni kune havu idojn, karajn idojn,
 Gepatre nutru, flegu kaj ŝirmadu
 Kaj kune amu ilin, amu kiel
 Ci, ci min amos, kiel cin mi amos.

Atente la klarigon ĝis la fino
 La kunulino aŭdis kaj — obstine
 Asertis: tamen mia patro diras
 Ke provokilo estas la birdkanto,
 Militprovoko. — Ne! amdeklarado!
 Aŭskultu nur la dolĉajn du vortetojn
 Ci, ci! ci mia karulino venu!
 Mi cin atendas. Ci, ci estu mia!
 Sed ree ŝi asertis: militvoko.
 Ne! amdeklaro, diris mi. Ni luktis
 — Infana sinpravigo kaj popola! —
 Sed ĉar la manojn mi bezonis ambaŭ
 Por ŝin kaj min restigi sur la branĉo
 De la pomujo, mi la kontraŭeman
 Buŝon nur per la mia povis fermi.

Sub la floranta ĉerizujo tiel
 La du infanoj sidis disputante
 Pri amo kaj malpaco. La malpaco
 Ne daŭris, ĝin printempa venkis amo.
 Kaj la birdeto kantis el floraro:
 — Ci ci koro infana! ci ci amo printempa
 Feliĉo plej pura! dolĉega sentado!
 Ci ci daŭru printempol! ci ci amo ne mortu!

II

Aro da jaroj pasis. Jen la sama
 Kamparebeno, el la vintra dormo
 Ekvigliganta, sub la same blua
 Ĉielo jen la sama ĉerizujo
 Arege floras en la sama patra
 Ĝardeno. Ĉio sama. Mi malsama.

Malfeliĉega sur la pomujtrunko
Mi sidas, la pafilon en la mano.
Mi plej volonte al mi mem direktus.

Solena sonas bronzsonorilegoj,
Ekpafoj festaj, ĝojkriado, poste
Orgenmuziko de l' vilaĝpreĝejo:
De mia amikino sur la branĉo
Kun mi aŭdinta rubekolajn kantojn,
De Marievo la edziĝa festo.

Perfido? Ne! Nenies kulpo. Sorto!

Naturamiko, post la gimnazia
Lernado mi ekstudis la naturajn
Sciencojn: la vivadon de la bestoj,
La ravajn florojn — amo korpigita —
La ŝtonigitajn praestajajn restojn,
Kiu sciigas nin pri vivularoj
Antaŭ jarmilionoj ekzistintaj —
Miraj sciencoj, sed nur la spiriton
Nutrantaj, bedaŭrinde! Mi ne povis
De hejmo la estigon jam pripensi.
Sendube ŝia patro estis riĉa,
Sed vivi je la kostoj de bopatro
Mi estis tro fiero.

Marievon

Nenio ja malhelpis edzinigi.
Abia kresko, bildo de saneco,
Samtempe delikata kiel rozo,
De l'patio grandan doton ricevonta —
Ne mankis svatiĝantoj, senkompate
Malakceptitaj ĉiuj. Nun okazis,
Ke fama pentrartisto la permeson
Ŝin pentri petis; la portreto baldaŭ
Ankoraŭ pli famigis lin — kaj ŝin.

Ĉe la piedo de la Sankta Monto
Urbeto kuŝas industrie riĉa.
El tie la plej riĉa fabrikisto
La bildon vidis de la belulino,
Ekkonis ŝin, svatiĝis, malsukcesis.
Silente ŝi atendis vorton, kiun
Mi estis ne dironta. Sed la patro
Malpaciencis. Prave. La filino
Prokraston petis — nepre senutilan,
Ĉar mi silentis. Tial ŝi obeis
La patron, kaj je tiu hor'printempa,

Antaŭ l'altaro — Ho! mi ne kuraĝis
 Finpensi tion sub la ĉerizujo
 Memoriganta min pri nia amo
 Infana. Jen eksonis dolĉa kanto
 De rubekolo. Sur la sama branĉo
 Ĝi sidis, kiel tiam sidis birdo
 Samspeca, kaj la saman kanton kantis.
 Ci, cil ĝi vokis la rubekolinon,
 Min ne atentis, sed mallum' de l' koro
 Pensigis min, ke ĝi mallaŭdas, mokas:
 Ci ci trofierulo, stulta homo,
 Feliĉo estis cia: la plej bela,
 La plej aminda, pura kaj bonkora
 Knabino amis cin, sindone amis,
 Kaj ci oferis tiun amtrezoron
 Al cia fiereco. Nun alia
 Ŝin ame ĉirkaŭprenos, nun alia
 — Mi ne finaŭdis ĝin, mi ekkoleris;
 Ekpafo; ĝi silentas, falas teren,
 La verdan herbon, blankajn lekantetojn
 Per sia varma sango ruĝigonte.

Sed mi, vidinte la plendindan birdon
 Rigidiganta ĉe l'piedoj miaj,
 Ekkonsciigis ke mi senutile,
 Malprave la heroldon de l'rintempo
 Mortigis, kaj frakasis la pafilon
 De l'onklo donacitan sur la trunko
 De la pomujo. Senutila pento.

De tiam mi ne aŭdis rubekolon
 Pri l'amo kanti; ili ŝajnis ĉiuj
 Al mi riproĉi la kruelan agon.

III

Post jartrideko la maljuna onklo,
 Blankbarba nun, forlasis la arbaron,
 Ekloĝis emerite en la sama
 Urbeto, kie ankaŭ ŝi loĝadis.
 Sed nur dum kelkaj jaroj li ripozon
 Ĝuanta estis. Baldaŭ mi sciigis
 Ke li malsanas. Ne, li ne malsanis,
 La ĉiamsanegulo, sedmortonta
 Li estis, kiel je aŭtunmateno,
 Kiam post prujna nokto reaperas

La suno, lacaj sed ne deŝirataj
 Folioj velkaj dolĉe falas teren.
 Mi alrapidis, lastan havigonte
 Al li kaj mi ĝojegon de revido,
 Sed strange: malgraŭ la deziro baldaŭ
 Alveni, jen ĉe la unua domo
 De la urbeto min haltigis kanto
 De birdo. Rubekolo je la griza
 Vespero de malseka malgajiga
 Aŭtuna tago kantis sian kanton
 Printempan. Ĉu printempa? estis io
 Malsama, malpli ĝoja, sed pli dolĉa,
 Pli kora; mi ne povis ne aŭskulti.
 Malgraŭ pluveto, malgraŭ la rigardoj
 Scivolemaĉaj de la urbetanoj
 Mi staris ĉe la krado longan tempon,
 Kial mi venis, preskaŭ forgesante.

La kara onklo, iam tiom vigla,
 Estis senforta nun, sed ne en lito
 Mi trafis lin; en sia apogseĝo
 Li sidis ĉe fajreto pinkonusa.
 Kiom da ĝojo brilis en la blujaj
 Ĉasistokuloj, kiam li min vidis!
 Li ne parolis multe; pli ol vortoj
 Manpremo diris, kiu longe daŭris.
 Li bone sciis ke li nun forlasos
 La belan mondon kun arbaroj verdaj,
 Gajiga ĉaso, kantemigaj vinoj.
 Sed kvietkore li pri l'estontaĵo
 Parolis ridetante: kara nevo,
 Ci vidas min kaj aŭdas lastafoje.
 Sed kiam ci tramigros la arbaron,
 Kiun amigis mi al ci — ĉu vere? —
 Pensu pri tiu, kiu cin tra ĝi
 Gvidadis. Aŭskultante iun birdon,
 Kun kies kanto mi cin konatigis
 Imagu ke la onkl'al ci parolas!

Je tiuj vortoj mi memoris kaj
 Rakontis pri la rubekola kanto
 Aŭdita. — Ĉe l'unua domo? li
 Demandis, tie loĝas sinjorino.
 Sed ci ŝin konas, estas la filino
 De la najbaro via. La plendinda
 Virino ne plie resaniĝi povis

De post la militmorto de la filo.
 Hodiaŭ mi sciigis ke ŝi estas
 Mortonta. — Ve, mortinta! Mi ekĝemis.
 Kiel la rubekolon mi deviĝis
 Aŭskulti, mi nun sciis, kaj la kanton
 Mi ree aŭdis kaj komprenis jene:
 Ci ci koro infana! ci ci amo printempa
 Feliĉo plej rava! dolĉega sentado!
 Printempo ne daŭris, nun grizas aŭtuno.
 Ho! kiom kore sonis tiuj vortoj!
 Ci ci homo kruela, heroldon printempan
 Mortiginta, la kulpon de cia doloro
 Pardonas la amo, la amo ne ĉesas.
 Pardono dankeginda, sed pli grava
 Pentigas kulpo, kulpo kontraŭ l'amo.
 Ci ci pro fierec'perfidinta la amon,
 Senpekigita pro l'amo senpeka,
 Pro l'amo purkora, malegoista
 Ci ĉesigu la penton, cin pardonas la amo.
 Ne birdo, tion kantis ŝi, kaj mi
 Responde flustris: dankon, Marievo!
 Mian sekreton nun la kara onklo
 Ekkonis, li komprenis nin kaj longe
 Silentis sian hundon karesante.
 Fine li petis: Faru al mi ĝojon!
 Kantu — de longe mi ne aŭdis ĝin —
 La kanton pri la gaja ĉasistaro!
 Kaj mi stariĝis kaj kun firma voĉo
 Ekkantis.
 La mortintoj vokas min.
 La mondo estas bela, sed mi tien
 Deziras iri, kien ili logas.
 Al vi mi nun malkaŝis mian koron.
 Adiaŭ! kiam rubekolo kantos,
 En via koro revivigu nin!
 Dankon pro via kunmigrad' Adiaŭ!

ED. JUNG

Postparolo

al «Beethoven. Verkoj kaj vivo.»

de L. Schmidt

La plena verkaro de Beethoven prezentas la rimarkindan fenomenon, ke «(junecaj) brulo kaj impulso» (kiel oni kutimas diri) ne troviĝas komence, sed fine de artista evoluo. Ĉe la komenco de sia vojo li, senkatena en la vivo, kiel artisto estas sin reganta, modeste sin retenanta, pli singarde-ma ol sin antaŭenjetema. Trankvile li konkeras iom post iom la grundon, sur kiu li intencas verki. Malgraŭ ĉia geniece kaj interna memstareco nenio estas pli malproksima al lia persono ol ribelo kontraŭ la ekzistanta. Klareco, glateco, forma simetrio estas al li kondiĉaro por la artisme bela, kaj nur per la grandeco kaj originaleco de siaj malfruaj verkoj, male, estas fermentado, bolado. Neaŭdite nova io puŝas al formiĝado kaj faras al si proprajn, ankoraŭ ne iritajn vojojn. La matura, maljuniĝanta majstro sentas sin supera al sia ĉirkaŭaĵo, suverena reĝo en novkonkeritaj regnoj. Sed kion ajn li kreas, ĝi portas en si siajn leĝojn kaj naskiĝas ne malpli organe ol la fruverkoj kunligitaj ankoraŭ kun la tradicio. Tial estas malpravaj tiuj, kiuj citas Beethoven'on antaŭulo de siaj arbitraj novaĵprovoj kaj konscie revoluciaj ideoj. Li sciis, kion li faris kaj povis diri sen memfiereco, kiam iu, por pravigi propran senregulecon, atentigis pri liberecoj en la verkoj de l'majstro: «Mi rajtas tion — vi ne!» Se li hodiaŭtage vekigis kaj vidus, kio fariĝis el la arto, por kiu li oferis sian vivon, lia kolero elverŝiĝus super tiaj disĉiploj. La gusta Beethoven-kulto centre lokigos precipe la organan, la internan neceson de lia agado kaj celos, ke la sento pri respondeco, la sankta seriozeco, kiuju li ĉiam konservis al la arto, estu instiga ekzemplo al ni kaj ĉiuj venontaj generacioj por imitado.

La pensado de Beethoven estis kosmopolita, lia verkado altulmonda. Kaj tamen, li estis unu el la plej germanaj majstroj! Lia germaneco ne estis elmontrita naciismo; sed tion profunde radikis lia tuta esenco, lia homeco kaj lia tuta arto en la hejma tero, ke li povis elkreski nur el ĝi, ke ekster ĝi li estus tute neimagebla. Tion sentis la germana popolo dum la mondmilito, kiam ĝi rifuĝis al li kiel al nacia sanktulo. La Beethoven-kulto ne sen tre profunda kaŭzo atingis sian kulminacion dum la jaroj 1914^a — 1917^a. Malrapide, sed konstante ĝi estis kreskinta. La kontraŭdiro, spertita de Beethoven kiel de ĉiuj geniuoj dum la vivo, mutiĝis, ĵus kiam la morto estis lin forpreninta el la disputo de la opinioj. La senpere sekvinta epoko, certe ne malriĉa je ĝermoj al nova, fekunda evoluo, ne prezentas personojn kapablajn kompari sin kun li rilate al krea povo kaj originaleco. Des pli kreskis la figuro de Beethoven, ju pli oni malproksimiĝis de li. Por la samtempuloj, se entute ili lin komprenis, li estis ankoraŭ objekto de respektplena preskaŭ timema admiro; por la posteuloj li fariĝas rapidege unu el

la plej konataj kaj adorataj aperaĵoj, altiranta al si malgraŭ Händel, Bach kaj Mozart la plej ardan amon de ĉiuj klasoj. Eĉ tiugrade kaptis la entuziasmo por Beethoven, laikojn kaj fakulojn, ke depost proksimume la duono de l'jarcento li signifas simple la sintezon de ĉio granda en la muziko. Neniu alian nomon ĉirkaŭŝvebas tiel intima brilo, neniu alia enpenetris tiom profunde la popolon. La diro de Schumann parolita en senlima adoro: «Kiu rajtas arogi, laŭdi Beethoven'on?» estas nur troemfaza eĥo de tio, kio vivas en la konscio de l'tuta popolo. La tuta kulturmondo rekonas hodiaŭ en Beethoven ne nur la absolutan reganton de la tonoj, sed unu el la plej grandaj spiritoj de ĉiuj tempoj kaj metas lin en la vicon de viroj, kiel Luther, Kant, Goethe.

Sed kio ŝatigas al ni ĉi tiun majstron antaŭ ĉio, kio ligas nin al li per tiaj fortaj ligiloj kaj donas al liaj tonoj tian nerezisteblan potencon super sentaro kaj ecaro?

Eu la muziko, kiel, bone komprenite, en ĉiu arto agadas laborante kaj formante du ĉefelementoj diversaj laŭ sia naturo, eĉ ne malofte sin kontraŭbatalantaj. La unu estas la pure artista instinkto, la ĝuo pri ludo, pri kreado, pri formado de la rimedoj kaj de la artaj eksterajoj. Ĉi tiu, por nomi ĝin tiel, objektiva arto estas sencela, sed ne sensenca; ĝi servas al la belo per si mem kaj povas enhavi profundan kosman signifon. La alia elemento estas la impulso, eldiri ion per la artaĵo, fari ĝin perilo de animaj sentoj kaj abstraktaj pensoj (per helpo de tonpentraĵoj eĉ por bildi materiajn imagojn). En tia aperformo la arto ne turnas sin nur al la fantazio, sed ankaŭ al sentaro kaj intelekto. Laŭhistorie evidentiĝas ĉi tiu duismo ne malkoneble — kvankam ne severe disigite — kiel postsekvo de unu al alia. Tial ke la instigo al arta kreado fontas el la homa bezono pri interkomuniko, sekvas nesubpremeble al unu kre-maniero la alia, kaj la evoluantaj transiroj de l'pure artista al la psiĥe emociiga prezentas tion, kion ni nomas historia evoluo. Ĉia muziko unue estas formlingvo, poste esprimarto.

En la XIX^a jarcento Beethoven signas la punkton, ĉe kiu tia transiro, tia antaŭensalto plej senteble rimarkiĝas. Lia muziko ja ligiĝas al la pasinteco produktinta jam tiom da belajoj; sed ĝi serĉas kaj parolas novan lingvon. Nova epoko ekestas. Al la kreinto de la Pathétique, Appassionata, Eroica kaj IX^a Simfonio ĉio formala estas nenio pli ol nura rimedo por la celo, lia celo estas la esprimo, la prezentado de animaj travivaĵoj. En lia bezono de intenseco de l'esprimo li transpasis vaste la limojn, kiujn estis metinta al si antaŭa estetiko, kaj ofendis iafaje la koncepton pri belo de siaj kuntempuloj. Tamen ne en la kvanto da pasio troviĝis la propre nova, estontsukcesa de lia maniero, sed en la pliigita subjektivismo, kiun li konfesis. Kompreneble tio ne validas por ĉiuj liaj verkoj, sed tamen por la decidaj. Jam ne estas la subtiligo de tipe homaj sentoj, ĝeneralaj sentoj, nek ankaŭ la objektivigo de dramecaj figuroj (kiel proksimume ĉe Mozart), kion celas Beethoven. Eu la Missa Solemnis, kie li pritraktas sian Dion kaj sian kredon, en Fidelio, al kiu lin entuziasmigis sole la ideo pri senrezerva sin-

dono kaj nerompebla fideleco, en la sonatoj, simfonioj kaj kamermuzikaĵoj ĉie estas la Mio, la propra personeco de l' tonpoeto, kiu luktas por esprim-povo, deziregas sin komuniki. La mondo kian li vidis ĝin, liaj ĝojoj kaj suferoj, lia sopiro kaj lia memsavo — jen ĉi ĉio formas la enhavon de ĉiuj verkoj estantaj en ilia tutajeno alia ol muzikaj memkonfesoj. Per ĉi tiu subjektivismo de l' sentado devis baldaŭ sekvi la subjektivismo de l' kreado. La malnovaj formprincipoj ĉiam pli kaj pli rompiĝis. Tial Beethoven staras ĉe la komenco de nova epoko, iniciatis interne kaj ekstere la modernan movadon, influis al Berlioz, Liszt, Wagner, Brahms, Bruckner, Mylo, Richard Strauss kaj ĉiujn plinovulojn. Li estis filo de revolucia tempo, de libera Rejnlando, kaj kiel li, malŝatante ĉian konvencion, en sia ekstera agado ne submetis sin al ia devigo, tiel li ankaŭ batalis por la libereco de artista konfesraĵto, tiel li volis detruĝi ĉiujn malhelpantajn barojn kaj nur kiel homo stari antaŭ homo. Ĉi tiu en la muziko nova forto de l' esprimkapablo estas unue, kiu havigis al li la potencon, la eĥon en la koroj de la tutmondo.

La forto de l' esprimo — kaj tamen la beleco en ĝi. Ĉar tio, konsiderante ĉion, estas memorinda: Beethoven ne estis unu el la revoluciuloj, el la profetoj predikantaj arbitrecon kaj senregulecon. Lia estetika koncepto estis forte konturita, kaj nur malofte — en liaj lastaj piansonatoj kaj kvartetoj kreitaj en la vespero de lia vivo plena de maldolĉaĵoj, dum la mistikaj enprofundiĝoj en la kreaĵoj solecoj de absoluta surdulo — li kelkfoje ĝin skuis. Sed ĝuste pro tio, ke li malgraŭ plej intensa pasieco de l' sento neniam malatentis formon kaj klarecon de la ideo, ke li restis fidela al la idealo de l' belo kaj de la natureco, tial li efikas sur ĉiuj, estas komuna al ĉiuj kaj egale komprenebla. Ĉi ĉio, certe, sur bazo de genia, unika, specife muzika forma kaj senta kapablo. Ĉar kion utilas en la arto la plej geniaj intencoj, se ne garantias ilian efektivigon la krea talento, la plenkvanto da sentoj!

Kaj krome tria cirkonstanco aldoniĝas: Beethoven estis profundanime etika naturo. La ĉiutagaĵo ne altiris lin, la home malalta ŝajnis al li neinda por arta esprimo. Lia patoso ĉiam estis altnivela. Li societiĝis en la solvo de plej altaj problemoj kun la grandaj spiritoj de la homaro. Lia temo estis la heroo, lia feliĉdeziro la sopiro al interna savo, al daŭra morala perfektigo. Li konis la batalon altrudatan de la vivo al ĉiu ajn, kaj li serĉis la solvon. Super la steloj li trovis ĝin. Tiel la admireginda muzikisto fariĝis pastro. En siaj plej belaj kaj plej signifoplenaj kreaĵoj li ĉiam ree kaj ree pritraktas la heroan temon, kaj eĉ pli ol pri la aganta, li pensis pri la suferanta kaj venkanta heroeco. Ja li mem tiom multe kaj tiom profunde suferadis! Kaj jen la ĉefkaŭzo, kial lia muziko efikas tiel nekompareble sur la homoj: aŭskultante ĉi tiujn komponaĵojn ĉiu el ni povas rilatigi al si mem la enhavon. Ni sentas nin altenigitaj, liberigitaj de ĉia terpezo. Neniam Beethoven lasas nin foriri premitaj, turmentitaj aŭ konsternitaj; lia arto naskita el homa suferado, sed tamen supertera volas emociigi, ne konsterni. Sortobatoj — batalo — venko. Ĉe la fino staras ĉiam la ĝojo.

Tial Beethoven estas al ni signo de forto kaj altiĝo, firma posedo, kian

neniu alia nacio de l'mondo povas nomi propraĵo. La amo al li estas pli ol afero de artkompreno, de gusto: ĝi estas konfeso al pli alta homeco, estas adoro antaŭ la grandeco kaj sankteco de arta revelacio.

El germana lingvo tradukis

JOSEP BERGER

Menciita en la XIIIaj Internaciaj Floraj Ludoj.

Ĉi tiu postparolo estas eltiraĵo el la libro «Beethoven. Verkoj kaj vivo» de Leopold Schmidt. Ĝi aperis en Wegweiser-Verlag Berlin en la jaro 1924.^a (Trad.)

La Maljunulo de la Montaro

Antaŭ multaj, multegaj jaroj, antaŭ ol la renaskiga lumo de l'kristanismo lumigis ĉi tiujn Insulojn kaj ekziligis el la koro de niaj antaŭuloj la kulton al Bathala 1) kaj la Anitoj 2) regadis en la nordaj montoj de Luzono maljuna Apo 3) despota, senkreda, avara kaj, antaŭ ĉio, kruela.

Li estis riĉega, posedis milojn kaj milojn da fortaj ĥinaj taŭroj, bubaloj kaj porkoj indiĝenaj. La Apo tre fieris pro ili kaj nur fordonis unu, se oni pagis al li la prezon preskaŭ ĉiam fabelan kiun li postulis. Liaj paŝtistoj estis tiom multnombraj, ke ili solaj kun siaj familioj formis specon de kabanaro kun centoj da mizeraj domaĉoj.

Kaj okazis, ke iujare terurega sekeco bruligis tiujn regionojn. La fontoj, eĉ la larĝega rivero proksima elsekiĝis kaj en ĝia fluejo de delikata sablo ne vidigis pli ol nura rubandeto de la likva elemento, kiu ĉiutage pli kaj pli maldikigis.

Por eviti la mortigon de siaj bestoj, la kruela Apo malpermesis decide al siaj paŝtistoj la uzon de l'akvo en tiuj ĉirkaŭaĵoj, kaj ili, por ne morti pro soifo, devis iri al lokoj tre distancaj, por hiviĝi al si akvon; virinoj kaj infanoj sin dediĉis al tiu okupado, tial ke al la viroj estis malpermesite forlasi

-
- 1) La Dio de la tagaloj.
 - 2) Bonaj spiritoj.
 - 3) Suvereno.

la brutarojn. Tiu laboro senĉesa, nome supreniri malsupreniri montojn por serĉo de malproksimaj fontoj, trairi distancojn konsiderindajn kurbigite sub la pezo de grandaj ujoj plenaj de l'altvalora likvaĵo, kune kun la malbona nutrado, ĉar la sekeco estis elĉerpinta la semitaĵojn, subfosis la mizeran ekzistadon de la montaranoj kaj stranga malsano ilin dekonumis. Timegigite pro la epidemio minacanta detruiri la popoleon, ili sin direktis al la Maljunulo plej aĝa de la tribo, kiu oficis kiel ĉefpastro kaj petis lin interveni favore al ili ĉe la kolerigita Kabuniano 1) kiu ilin tiel punis.

La ĉefpastro konsilis al ili soleni «Kanjarojn» 2) dum tri sinsekvaj noktoj kaj buĉi tri taŭrojn, tri bubalojn kaj tri porkojn, la plej belajn el la kabanaro. La paŝtistoj estis «Kajlianoj» 3) nenion posedantaj sur la tero, kaj ne havis ion por pagi ilin kaj tial ili senesperigis; ili sciis, ke la koro de l'avarata Apo estas pli malmola ol la roko kaj ke li ne permesos al ili tuŝi eĉ nur unu beston senpage, sed la amo al iliaj gefiloj kaj edzinoj donis al ili kuraĝon por prezentiĝi antaŭ li kaj peti lin kun interplektitaj manoj kaj ploremaĵoj okuloj, ke li permesu al ili elpreni el la brutaro la necesajn bestojn por la festado de l'Kanjaro. Ili ne trompiĝis! La senkreda Apo turnis al ili la dorson, minacante al ili kruelajn punojn, se ili kuraĝus tuŝi nur unu ĥaron de liaj bestoj.

Kun la morto en la animo ili rehejmeniris. Aj! La mortemeco pliiĝis, la malsano ĵetis sin sur virinojn kaj infanojn kun sovaĝeco. Ĉar estis malsanaj kaj preskaŭ mortantaj eĉ la plej fortaj, kiu irus por serĉi akvon en la malproksimaj riveroj? Kaj al tiuj mem, kiom da tempo restos por vivi?

La malriĉaj Kajlianoj ekscititaj de l'amo al la vivo, frenezigitaj vidi en agonio la karulojn de siaj koroj kaj firmege kredantaj, ke nur per la festado de l'pentofara ofero mildiĝus la dia kolero kaj saviĝus iliaj edzinoj, gefiloj kaj ili mem, per gesto de vireca ribelo forĵetis la tradician obeemon kaj submetiĝon ŝuldatajn al sia Apo kaj mastro, kaj preninte el la brutaro la tri plej bonajn ekzemplerojn ili buĉis ilin meznokte en la densejo de l'arbaro. Ili festis la Kanjaron, trinkante Basi 4) dancante siajn milite-religiajn dancojn ĉirkaŭ kelkaj ŝtonamasoj starigitaj honore al siaj Anitoj, inter raŭkaj krioj kaj frapsonoj de Gansa 5).

Ili esperis, ke la ceremonio estos nerimarkota de l'Apo; tiom multnombraj estas liaj brutaroj kaj li loĝas tiom malproksime!

Sed ili eraris; sur la transa riverbordo, sur elstaraĵo reganta la ĉirkaŭaĵojn havis sian bienon la maljuna Apo. En la nokto de l'Kanjaro liaj linkokuloj ekvidis malproksime lumojn moviĝantaj kaj poste la rebrilon de brilanta ŝtiparo, li aŭdis la surdigan pro la distanco bruadon de l'Gansa

1) Ĉefdio de la Igorotoj.

2) Religia ceremoniaro.

3) Sklavoj.

4) Vino farita el la suko de speco de palmarbetoj.

5) Speco de tamtamo.

kaj suspektante la kaŭzon, la morgaŭan tagon li prezentis sin en la kabana-ro de la paŝtistoj. Tiuj, simplaj kaj veremaj, konfesis la veron. Imagu la furiozecon de la maljuna despoto, kiam li konstatis la malmultan efikon de siaj minacoj! Blinda pro furiozo li disbatis la altaron kaj preninte tri infanojn, ne aŭskultante la plendojn kaj petegojn de la gepatroj, li jetis ilin kapantaŭen en la riveron dirante:—Se la Anitoj bezonas oferojn, jen ĉi tiuj!

Nokte, terurega kaj furioza ventego skurgis la montaran regionon, fulmoj kaj tondroj sin sekvis senĉese, pluvis torente, ŝajnis kvazaŭ la ĉielaj kluzoj falis malsupren kaj la mondo estas subakvigonta. Ĉu tio eble estas la venĝo de l'Anito, de l'Granda Agno 1) kolerigita per la sakrilegio farita de l'Apo? demandis sin la montaranoj duonmortaj pro timo kaj aflikto. Post nokto pezinkuba la suno lumigis pejzaĝon dezertigitan kaj malĝojigan; kolosaj arboj kuŝis sur la tero. Akvo ruĝaĉa kaj turba ŝveligis la larĝan riveron, kun muĝoj de incitata monstro; preskaŭ ĉiuj dometoj estis renversitaj kaj la vastaj brutejoj malplenaj. Gebovaroj, bubaloj kaj porkoj estis malaperintaj ĉiuj kaj kiom ajn oni serĉis sur montoj kaj en valo, oni ne trovis eĉ la plej malgrandan postesignon de ili.

Post senrezultaj esploroj oni serĉis la Apon, por komuniki al li tiel strangan kiel nekompreneblan malaperon, sed ankaŭ lin oni ne trovis; sur la loko okupita de lia bieno ŝtonego granita kaj nigra havanta homan formon, rektigis altfiere. Kiam la superakvoj retiriĝis, oni vidis, ke la fundo rivera fakte estis kovrita per miloj kaj miloj da strangformaj ŝtonoj, iuj gigantaj, aliaj malgrandetaj.

Terurigite la loĝantoj forkuris por ĉiam de tiu malbenita loko, kaj iliaj posteuloj rakontadas de patroj al filoj, ke fulmradio karbigis la malbonan Apon, kiun la anitoj transformis en rokon malmolan kiel lia koro kaj nigran kiel lia animo kaj ke la brutaroj, kiujn paŝtis iliaj antaŭuloj, kuŝas ŝtonigitaj sur la fundo de l'rivero Bued, egale kiel ilia posedinto.

* * *

Se foje vi supreniros al Bagnio, pasante tra Benguet Road, antaŭ ol atingi la postenon n-ro 1, vi vidos la potencon riveron de la legendo, preskaŭ sekan kaj serpentumantan je mejloj kaj mejloj kun ĝia larĝa fluejo kovrita per nenombreblaj ŝtonoj, kaj pli alte, ne malproksime de l'Zigzago, la nigran rokaĵon de l' «Maljunulo de la Montaro» (The Old Man of the Mountain), kiu ankoraŭ ŝajnas spiti la ĉielon.

JOSEF BERGER

1) Granda Rivero de norda Luzono; Rivero Bued el Benguet estas unu el ĝiaj potencaj branĉoj.

La Senmorteco

De Maurice Maeterlinck

En tiu nova epoko kiun ni eniras kaj kiam religioj ne plu respondas al grandaj demandoj de la homaro, unu el problemoj pri kiuj oni sin demandas kun pli da maltrankvilo estas tiu de la transtomba vivo. Ĉu kun la morto ĉio cesas? Ĉu postvivado estas imagebla? Kien ni iras, kio ni fariĝas? Kio atendas nin trans la rompebla iluzio kiun ni nomas la ekzistado? En la minuto kiam nia koro haltas, ĉu la materio aŭ la animo triumfas, ĉu eterna lumo aŭ la senfina ombro komencas?

Kiel ĉio ekzistanta ni estas nepereontaj. Ni ne povas koncepti ke io perdiĝas en la universo. Apud la senfino ni ne povas imagi neniaĵon kie materia atomo falas kaj nuligás. Ĉio estanta eterne estos, ĉio estas, kaj nenio estos kio ne estas nun. Sen tio oni devus kredi ke nia cerbo havas nenion komunan kun la universo por kies kompreno ĝi penas. Oni devus eĉ diri ke ĝi funkcias inverse al tiu, kio ne estas tre probabla, ĉar fine, ĝi povas nur esti ĝia reflektio.

Kio ŝajnas pereji aŭ almenaŭ malaperi kaj anstataŭiĝi, estas la formoj kaj modeloj per kiuj ni perceptas la nepereontan materion; sed ni ne scias al kiuj realaĵoj respondas tiuj fantomoj. Ili estas la teksaĵo de la rubando kiu, almetita al niaj okuloj, donas al tiuj, pro la premo kiu blindigas ilin, ĉiujn bildojn de nia vivo. Kiam tiu rubando estas formetita kio restas? Ĉu ni eniras en la realecon kiu nepre ekzistas tie; aŭ eĉ la fantomoj mem ĉesas por ni sian ekzistadon?

II

Ke neniĝo estas neebla, ke post nia morto ĉio daŭras kaj ke nenio pereas: jen kio ne tre interesas nin. Sola punkto kiu nin tuŝas, en tiu eterna persistado, estas la sorto de tiu parteto de nia vivo kiu perceptis la fenomenojn dum nia ekzistado. Ni ĝin nomas nia konscienco aŭ nia «mi». Tiu «mi», tiel kiel ni ĝin komprenas kiam ni pripensas la sekvojn de ĝia detruado, estas nek nia animo nek nia korpo, ĉar ni rekonas ke unu kaj alia estas nur senĉese renoviĝantaj fluoj. Ĉu ĝi estas nemovebla punkto kiu estas nek la formo nek la substanco, ĉiam evoluanta, nek la vivo, kaŭzo aŭ efekto de formo kaj substanco? Neeble estas ja al ni kapti aŭ difini ĝin, diri kie ĝi loĝas. Kiam oni volas porti sin ĝis lasta fonto ĝia, oni ne trovas pli ol vicon da rememoroj, serion da ideoj cetere malklaraj kaj varieblaj, kaj alligitaj al instinkto mem de la vivo; serion da ideoj cetere malklaraj kaj varieblaj, kaj alligitaj al instinkto mem de la vivo; serion da kutimoj de nia sentado kaj da konsciaj aŭ senkonsciaj reagoj kontraŭ la nin ĉirkaŭantajn fenomenojn. Resume, la plej fiksa punkto de tiu nebulozo estas nia memoro, kiu aliflanke ŝajnas tre ekstera, tre akcesora kapablo, almenaŭ unu el malplej solidaj el nia cerbo, unu el tiuj plej rapide malaperantaj pro plej eta ŝanceliĝo de nia farto. «Tio ĉi mem, tre ĝuste diris angla poeto, insiste postulanta la eternecon estas tio kio en mi pereos».

III

Negrave; tiu «mi», tiel necerta, tiel nekaptebla, tiel forŝoviĝanta kaj tiel delikata, estas tiel forte la centro de nia estaĵo, interesas nin tiel ekskluzive, ke la tuta realo de nia vivo malaperas antaŭ tiu ĉi fantomo. Al ni estas absolute indiferece ke dum la eterneco, nia korpo aŭ ĝia substanco, konu ĉiajn feliĉon kaj gloron, spertu plej belegajn kaj agrablegajn transformiĝojn, fariĝu floro, parfumo, belaĵo, lumo, etero, stelo; estas tute indiferece al ni ke nia inteligenteco ampleksiĝu por miksiĝi kun la vivo de la mondoj, ĝin kompreni kaj regadi. Nia instinkto estas konvinkita ke ĉio ĉi ne tuŝos nin, ne donos al ni ian plezuron, ne okazos al ni mem, se nur tiu memoro pri kelkaj faktoj, preskaŭ ĉiam sensignifaj, ne akompanos nin kaj ne estos atestanto de tiuj neimageblaj feliĉoj. Estas al mi egale ke la plej altaj partoj, la plej liberaj, la plej belaj el mia spirito estu eterne vivantaj kaj lumantaj en la plej superaj ĝojoj; ili ne plu estas miaj, mi ne plu ilin konas. La morto fortranĉis la reton da nervoj aŭ rememoroj kiu ilin ligis al, mi ne scias kiu, centro kie troviĝas la punkto kiun mi sentas esti mia tuta estaĵo. Tiel detranĉitaj kaj flugpendantaj en la spaco kaj tempo, ilia sorto estas al mi tiel fremda kiel tiu de la plej malproksimaj steloj. Ĉio okazanta ekzistas por mi se nur mi povas ĝin rilatigi al tiu mistera estaĵo, kiu sidas mi ne scias kie kaj precize en neniu parto; kiun mi kondukas kvazaŭ spegulon tra tiu ĉi mondo kies fenomenoj korpigas nur kiam ili estas tie reflektataj.

IV

Tiel, nia sopiro al senmortecon detruigas per sia formulo mem, ĉar ni bazas tutan valoron de nia postvivo sur unu el akcesoraj kaj plej nedaŭraj partoj el nia vivo. Al ni ŝajnas ke se nia ekzistado ne povas daŭri kun la plejmulto da mizeroj, da malgravaĵoj kaj mankoj ĝin karakterizantaj, nenio distingos ĝin el tiu de ceteraj estaĵoj; ke ĝi fariĝos guto da nescieco en la oceano da nekonataĵoj, kaj de tiam, ĉio sekvonta tute ne interesas nin.

Kian senmortecon oni povas promesi al homoj kiuj preskaŭ necese komprenas ĝin tiel? Kion fari al tio? diras al ni infana sed profunda instinkto. Ĉia senmortecon kiu ne trenadas tra la eterneco, kvazaŭ la ferbulo de la punlaborulo kia ni estis, tiun strangan konsciencan forĝitan dum kelkaj agititaj jaroj, ĉia senmortecon ne portanta tiun neforviŝeblan signon de nia personeco, estas por ni kvazaŭ ĝi tute ne estus. La plimulto el la religioj bone tion komprenis, kaj ili kalkulis kun tiu instinkto kiu deziras kaj samtempe detruas la postvivon. Jen kial la katolika eklezio, irante ĝis la plej primitivaj esperoj garantias al ni ne nur kompletan pesiston de nia «mi», sed eĉ la reviviĝon en nia propra karno.

El la franca trad.

MARIAN SOLÀ

(daŭrigota)

La Vivo

Antaŭ granda tendo brue zumis homamaso avide rigardanta la pitoreskajn multpromesajn aŭiŝojn. Belaj landoj kaj feliĉaj aventuroj estis alloge prezentitaj sur ili. Kaj same alloge, inviteme sonis la voĉo de klasike pala arlekeno:

—Eniru ĉi tien, gesinjoroj! Ĉin eniru senhezite: riĉuloj, infanoj studentoj, malriĉuloj, beluloj, soldatoj, malvirtuloj, honestuloj, malbeluloj, aĝuloj kaj ĉiuj aliaj. En tiu ĉi tendo atendas vin multaj agrablaĵoj. Vi travivos en ĝi la plej belajn momentojn. Ĉiuj viaj esperoj, ĉiuj deziroj viaj, — plenumigos ĉi tie. Ankoraŭ neniu elirinta el nia tendo esprimis sian malkontenton. Do ne atendu, ne perdu plu la valoran tempon, eniru!...

Tiel parolis la arlekeno longe kaj konvinkige. La allogaj bildoj, la unu-ona prometema voĉo —, ĉio ĉi kvazaŭ hipnotigadis la homojn. Kaj unu post la alia ili eniradis la tendon pagante la enirpagon.

Interne regis griza duonmallumo. En la vastan tendegon apenaŭ penetradis la bruo de la homamaso. Iaj nigre vestitaj fantomsimilaj estaĵoj indikadis al la enirantoj iliajn lokojn. La homoj sidiĝis kaj sidiĝinte komencis atendi. Kion? Ili mem ne sciis precize, sed oni promesis al ili ion malprecizan pri agrablaĵoj ilin ĉi tie atendantaj. Do ili atendis kun forta espero...

La silento penetris la grizan mallumon, interplektiĝante kun ĝi. Apenaŭ distingeblaj estis la linioj de la tendo. Io peza, nedifinebla rezultis el tiu miksaĵo de sensoneco kaj senlumeco. Ŝajnis ke io pli kaj pli profundigadis...

Minutoj forpasadis. La homoj ĉiam atendis, sed ion post ion timo ekpremadas iliajn cerbojn per siaj molaj manoj. La spirado haltadis, fajreto de malkvieteco kuradis en la okuloj...

Minutoj forpasadis... Ĉu minutoj? Eble jarcentoj, eble eternecoj... La homoj ankoraŭ atendis. Sed ili atendis jam senespere, sciante ke ili estas trompitaj, ke neniu prezentado okazos, ke mensogis la arlekeno kaj malveraj estis liaj promesoj. Ili tamen atendis... atendis ĝis la fino.

Ankoraŭ pli mallume fariĝis en la tendo. Pli peza iĝis la silento kaj pli angora la humoro de la ĉeestantoj. Ili atendis la finon senpacience kaj tamen time.

Kaj jen ies voĉo de ie proklamis:

—Fino.

Kaj malrapide, kun malsuprenklinitaj kapoj kaj vaganta rigardo la homoj eliradis straton. La elirintojn rapide ĉirkaŭis la atendantoj kaj superŝutis ilin per demandoj.

—Ĉu estas interesa la prezentado? Ĉu valoras tien eniri?...

— Ho jes! Estas tre interese. Rigardu mem! — respondis la elirintoj false ridetante.

Neniu el ili diris la veron, ĉar ili hontis esti tiel infanece trompitaj...

Alloge sonis la voĉo de Parlekeno, inviteme aspektis la multkoloraj afiŝoj kaj en tendon eniradis novaj grupoj da homoj...

Junulo kun ĉiellazure bluaj okuloj demandis Maljunulon:

— Vi estas ja saĝa, ho Maljunulo! Vi vivas jam multajn, multajn jarojn. Vi havas sperton kaj vi konas la vivon. Diru al mi sincere: ĉu la vivo valoras ke oni travivu ĝin?

Nur momenton hezitis la Maljunulo kaj poste per firma voĉo, ne rigardante en la bluajn profundajn okulojn, li respondis:

— Jes, ĝi valoras.

Junulo ne rimarkis kiel ruĝetiĝis la vangoj de maljunulo: li rapide kuris la ĝardenon de vivo por deŝiri tie la plej belajn rozojn... Kiel profunde vundas iliaj dornoj...!

E. AISBERG

Premiita en la XIIIaj Internaciaj Floraj Ludoj.

Bibliografio

(Ni recenzas verkojn duope ricevitajn)

LA KAPITANFILO de A. S. Puŝkin.—El la rusa lingvo tradulis M. Ŝidlovskaja. Biblioteko Tutmonda n-oj 15-17. Eldonis Rufolf Mosse, Esperantofako, Jerusalemer strasse 46-49, Berlin S. W. 19,-1927, 176 pĝ. 17 × 10 1/2. Prezo: 1.50 Rm.

La aŭtoro, la verko mem kaj la tradukintino estas internacie konataj. «La Kapitanfilino», kiun oni tradukis en diversajn lingvojn, estas salutinda akiro por nia literaturo, kiu per tio ricevas plian valoron, tiom pli ke ni ŝuldas la tradukon al la ŝatata Ŝidlovskaja kio garantias ĝian lingvan bonecon.

Puŝkin distingiĝas per la frapanta realeco, kiun li donas al siaj verkoj. Lia stilo estas klara, preciza kaj ĉarma. Ŝidlovskaja sukcesis redoni en Esperanto tiujn specialajn ecojn de la aŭtoro. «La Kapitanfilino» prezentas al ni historiajn epizodojn el la Pugaĉov-a ribelo, okazinta en la apudvolgaj gubernioj. Puŝkin simple priskribas la karakteron kaj morojn de la tiamaj homoj kaj en formo de romano kunligas la historian aspekton kun ama aventuro.

La traduko meritas ĉies laŭdon el ĉiuj vidpunktoj. Tio faras ke ni devas laŭdi la verkon tute malkaŝe, rekomendante tujan aĉeton. — SALJO.

LA HOMA LINGVO. — Originale verkis W. E. Collinson. Biblioteko Tutmonda n-oj 18-19. Eldonis Rudolf Mosse, Esperanto-Fako, Jerusalemer stasse 46-49, Berlin S. W. 19.-1927, 96 pĝ. 17 × 10 1/2. Prezo: 1 Rm.

Tian lingvistikan verkon ni ne posedis ankoraŭ en Esperanto. Lingvoscienco estas duoble interesa en Esperanto pro la rolo mem de nia lingvo kaj tio sendube helpas la baldaŭan elĉerpigon de la eldono. Tiaj verkoj honoras ne nur la aŭtoron sed la lingvon mem en kiu ili estas skribitaj.

Collinson kompetente disvolvas sian temon kaj pri liaj teorioj ni devas plene konsenti. El la jenaj ĉapitroj konsistas la verko: La naturo de la lingvo, Skizo de fonetiko, La bestaj krioj, La infana lingvo, Lingvaj ŝanĝoj, Disigo kaj unuigo, Fremdaj influoj, Lingvo kiel karakterizilo de la parolantoj kaj La klasifiko de la lingvoj. Ĉiu ĉapitro estas interese kaj detale pritraktata. La specialeco de la temo postulas kelkajn neologismojn, kiujn lerte enkondukas la aŭtoro.

Kun granda ĝojo ni salutas la elvenon de la verko, kies legadon ni varme rekomendas al ĉiuj studemuloj. — SALJO.

BONHUMORAJ RAKONTOJ de Janusz Korczak. — El la pola lingvo tradukis Anna Weinstein. Biblioteko Tutmonda n-o 20. Eldonis Rudolf Mosse, Esperanto-Fako, Jerusalemer strase 46-49, Berlin S. W. 19.-1927, 64 pĝ. 17 × 10 1/2. Prezo: 0.50 Rm.

Kvankam la titolo anoncas «Bonhumoraj Rakontoj», en vero oni ne povas diri, ke ili estas bonhumoraj. Ĉiu rakonto estas plena de serioza analizo de diversaj flankoj maldolĉaj de la vivo. Korczak famiĝis danke al siaj brilaj verkoj pri kaj por la infanoj kaj per tio donis plian valoron al la satinda pola literaturo, kiun ni povis koni kank'al la multaj tradukoj, kiujn ni havas en Esperanto.

La tradukintino lerte uzas nian lingvon. Al la glata stilo de la traduko aldonu la ĉarmon kaj profundan sencon ironian de ĉiu rakonto kaj vi komprenos kial ni rekomendas la aĉeton al ĉiuj. — SALJO.

HISTORIO DE LA LINGVO ESPERANTO. — EDMOND PRIVAT. — La Movado 1900-1927. Eldonis Ferdinand Hirt & Sohn en Leipzig. 199 paĝoj. Arta koverto.

Esperanto estas jam pli maljuna ol multaj el ĝiaj fervoluroj. Raporto pri la movado estas do afero kiu povas kaj devas interesi la esperantistojn. S-ro Privat kiu de sia tuta vivo estas ligita al la internacilingva movado estas sendube tiu persono kiu pli bone konas ĉiujn okazintaĵojn de Esperantujo kaj sekve tiu kiu plej bone kaj ĝuste povas verki tiun grandan raporton. Li tion faras per larĝaj skizoj preterlasante detalaĵojn kiuj povus lacigi la leganton. De la legado de nia historio oni ĉerpas grandan bonon, nia esperantisteco, se eble, plivigliĝas. Ni havas antaŭ ni la kuraĝan kaj heroan aganon de niaj plej fruaj pioniroj, ni vidas kiajn ba-

rojn kiajn danĝerojn la mondlingva ideo travenkis kaj tio donas al ni kuraĝon por plua batalado. La ekzemplo de niaj ne plu vivantaj sambatalantoj devigu nin firme teni nian standardon.

Ofte ni vidas kiel multaj personoj nuntempe venas al niaj kursoj, lernas bone Esperanton kaj tuj poste ni ne plu vidas ilin en niaj vicoj. Ili konas la lingvon ili ne estas esperantistoj. Ili ne konscias la grandegan laboron kiun reprezentas la unua disvastiĝo de Esperanto. Al ili ni donu por legi la verkon de S-ro Privat kaj ĝi estu por ili atestanto de la granda kvanto da fervoro kaj penado kiu estis necesa por atingi la nunan staton. Eble tiel ili ankaŭ klopodos per siaj fortoj helpi la movadon kaj ĉesos kredi ke la aferoj antaŭeniras sen ies puŝado.

Pri la lingvo estas superflue paroli: kiam mi finas la legadon de libro kiel tia mi ne povas ne pensi denove ke la elpenso de Zamenhof estas mirindaĵo. — M. S.

POLLANDO KAJ GDANSK.— Eldonita de Pollanda Esperanto Delegitaro. Havebla ĉe Administreto de «Pola Esperantisto» Warszawa, Smolenska 9. Prezo 1,50 zloty. Paĝoj 110, diversaj ilustraĵoj.

Jen nova gvidlibro ampleksa pri sendependa Polujo. Kiu estus antaŭvidinta antaŭ deko da jaroj la reviviĝon de tiu malnova nacio dispartigita inter tri el la plej potencaj eŭropaj ŝtatoj? Plej fortikaj kasteloj tamen falas. Poloj neniam ĉesis esperi pri la sorto de propa patrujo. Jen ekzemplo.

La libro enhavas interesajn statistikojn pri loĝantaro, vasteco, agrikulturo k. c.. Per ili oni vidas ke laŭ grandeco ĝi estas nun unu el la plej gravaj eŭropaj ŝtatoj. Vasta priskribo de la ĉefurbo estas la unua ĉapitro de la libro kiu ankaŭ enhavas priskribon de Danzig, Lwow, Lodz, Krakow kaj aliaj pli malgrandaj urboj. Belaj fotografiaĵoj ilustras la libron kiu estas tre bone kaj korekte redaktita kaj invitas al veturado al Pollando. Ni sincere rekomendas la verkon al niaj legantoj. — M. S.

WELTHUMOR IN ESPERANTO. — Dr. Emil Pfeffer. Sprachen-Bücher Tagblatt-Bibliothek nr. 541-542-87 paĝoj; prezo nemontrita. Eldonita de «Steyermühlen Wien 1 Wollzeile 20. — Tiu-ĉi libro kiu apartenas al serio de legolibroj, el kiuj ĉiu havas la saman tekston en du malsamaj lingvoj, estas tre interesa verko egale bona por tiuj kiuj lernas Esperanton kaj tiuj kiuj volas lerni la germanan lingvon. Ĝi entenas kompletan liston de anekdotoj kaj spritaĵoj ĉerpitaj el diversaj landoj kaj klare rakontitaj. Jen specimeno de bonhumoro: Vagabondo: «Ĉu vi donacus al mi unu frankon, kara sinjorino, por ke mi povu viziti mian familion? «Sinjorino: «Certe, bona viro. Jen vi havas unu frankon. Kie estas via familio? «Vagabondo: «En kino». — Mi kuraĝus fari al la kompilinto riproĉeton: kelkaj radikoj kiuj ŝajnas al mi superfluaĵoj.— M. S.

GVIDLIBRETO POR JAPANLANDO. — 37 ilustraĵoj, 9 landkartoj, 102 paĝoj, bela arta japanstila koverto. Traduko de Japana Esperanto Instituto. Eldo-

nita de Japana Ministerio de Ŝtat-Fervoj Tokio. Senpaga, petu ĝin rekte al la Ministerio.

Jen verko kiu povas per si sola varbi indiferentulon kaj kiu klare montras la ŝaton kiun por nia lingvo oni havas en la oficialaj japanaj rondoj. La verko montras interesajn statistikojn pri la orienta insulo, korektajn kartojn de la diversaj provincoj de la lando kun fotografaĵoj de la urboj kaj raportoj pri iliaj plej gravaj vidindaĵoj. La bildoj estas tre saĝe elektitaj por allogi la turiston. Vera regalo por okcidentano. Mi konsilas al niaj legantoj ke ili petu la libron, tralegu ĝin, montru ĝin al neesperantistoj kaj se ili havas sufiĉe da tempo ili veturu al Japanlando por konstati ke la lando efektive respondas al la beleco de la reklamo. — M. S.

NATURSCIENCO MONDKONCEPTO RELIGIO de Dro. Johannes Reinke. Tradukis el germana lingvo Ewald Brenken. Eldonita de Katolika Mondo Koeln-Lindenthal 159 paĝoj. Prezo nemonrita. — La verko estas sendube tre interesa, kaj ĝi pruvas ke en niaj modernaj tempoj, de multaj kalumniitaj kiel materialistaj, tamen oni publikigas kaj legas librojn kiuj parolas al ni pri problemoj de la spirito kaj metafiziko. Nia epoko estas karakterizata per la disradiado de nia intelekto en ĉiujn direktojn, nia intelekto konsiderata kiel la intelekto de la homa speco samtempe kiam la individua intelekto pli kaj pli specialĝas. Ĉiu ŝatos konstati ke en Esperanto oni publikigas ofte verkojn sciencajn kaj ne sole beletristikajn: tio montras efektivan progreson kaj neniel intancas esti mallaŭdo de beletristiko. Tion dirinte mi devas bedaŭri ke la tradukinto de la verko ne donis al ni ion pli bonan: la verko tre interesa en sia originalo ne havis la ŝancon renkonti bonan tradukanton: novaj vortoj troviĝas tute nenecesaj, sufikso ende uzata en preskaŭ ĉiuj paĝoj (mi verkas en Esperanto jam de dudek jaroj almenaŭ kaj mi sincere konfesas ke mi ne trovis ankoraŭ la okazon uzi sufikson enda) kaj precipe la stilo estas tute ne alloga. Mi konsilus al la tradukinto ke li legu la verkojn de Zamenhof, Kabe kaj aliaj klasikuloj kaj post dek jaroj de tia ekzercado li denove traduku la verkon pri kiu mi recenzas. Mi estas tute certa ke la traduko neniel similos la nunan. Tiam la aŭtoro posedos tiun supernacian stilon kiu hodiaŭ mankas al li ankoraŭ —. M. S.

KONGRESLIBRO SOLLER.—25 paĝoj kun ilustraĵoj. Redaktita de la Organiza Komitato de la XIV^a Kongreso de K. E. F. 5-7 de Junio 1927^a.

La libro tre korekte redaktita estas gvidlibro de Soller la bela baleara urbeto, ĝi entenas krom tio la programon de la Kongreso, la nomojn de la samideanoj el kiuj konsistis la Organiza Komitato, la Direkta Komitato de la Federacio kaj la liston de kongresanoj, federacianoj kaj aliĝintaj grupoj. Ni gratulas la aŭtorojn por la bonega laboro. — M. S.

Tiu ĉi numero de «Kataluna Esperantisto» estas submetita al la militista cenzuro.

Diversaĵoj

Kataluna Vespero en Praha. — Ni ricevis de afabla samideano la jenan raporton pri «Kataluna vespero», kiun Esperantista klubo en Praha (ĉeĥa) aranĝis je honoro de 20-jara esperantisteco de ĝia prezidanto S-ro Hromada.

La salonego en «Palaco de Sindikatoj» estis tutplena, ĉar alvenis multaj gastoj. La programo montriĝis tiel interesa, ke oni devis multon pli detale priparoli ol oni ĝenerale intencis. Tial oni devis post du horoj interrompi la kunvenon por daŭrigi la programon venontfoje, t. e. post unu semajno.

Post honorigo de la jubilanto S-ro Hromada per paroladeto de sekretario de la klubo S-ro konsilanto Koutek, parolis D-ro Cestmir Parma pri kataluna lando kaj popolo, pri la kataluna lingvo kompare al hispana, itala kaj franca, kaj li priskribis kiel la historio de la lingvo estas samtempe historio de la kataluna popolo kaj atentigis je mirinda simileco tiurilata inter ĉeĥa kaj kataluna lingvoj. Fine li image vojaĝis kun la ĉeestantoj tra la kataluna teritorio helpe de ricevitaj bildoj. La bildoj de moderna pentrarto kataluna plaĉis al ĉiuj treege, same la statuo moderna de Sankta Georgo, de la skulptisto Llimona.

Poste parolis S-ro Ginz, premiito ĉe la Internaciaj Floraj Ludoj, precipe instigante al partopreno de ili. Oni montris samtempe fotografajon de la festo de Floraj Ludoj, kaj F-ino Richtrová deklamis la poemon «Al Fraŭlino Caterina Muntaner, Reĝino de la Floraj Ludoj» de Jaume Grau Casas el liaj «Novaj Amaj Poemoj»,

Sekvis paŭzo, post kiu S-ro Echtner parolis pri literaturo kataluna kompare al literaturo ĉeĥa. Li substrekis specialaĵojn katalunajn kaj priskribis pli detale kelkajn aŭtorojn. Fine li prelegis «Pri Esperanto» de Xenius kaj parton pri adiaŭo de Anaksagoro de Periklo (Pompeu Gener).

Estis jam malfrue kaj oni devis prokrasti la programon — deklamojn, recitaĵojn, popolajn kantojn katalunajn, por la venonta fojo.

En la dua kunveno, F-ino Richtrová legis poemojn el «Kataluna Antologio», S-ino Parma ludis piane kaj F-ino Rousková kantis popolkantojn. Fine F-ino Richtrová, post dekminuta paŭzo, recitis el la vere bonegaj «Novaj Amaj Poemoj».

La bildoj pri kataluna arto kaj naturbelaĵoj estos ekzpoziciataj en la Praha klubo.

Esperanto ĉe Radio Barcelona. — La anoncisto de Radio Barcelona ĉe la fermo de la stacio uzas diversajn lingvojn por sciigi la ĉesigon de la disaŭdigado. Lastatempe li lernis la kutiman frazon en Esperanto kaj uzas tiun ĉi lingvon inter la aliaj. Tio estas nova pruvo pri la speciala ŝato, kiun ĝuas nia lingvo ĉe tiu stacio.

Esperanto ĉe Oficiala Lernejo. — Ĉe la Oficiala Laborlernejo, kiun

subtenas la Barcelona Diputacio, oni organizas dum somero la kursojn, kiujn petas difinita nombro da lernantoj. Antaŭ la komenco de la kursoj tridek ok lernantoj petis kurson de Esperanto. La Direktoro de la lernejo sin turnis al KEF. petante kompetentan profesoron. Sro. Artur Domènech prenis sur sin tiun taskon kaj la kurso okazis kun granda sukceso sub lia sperta gvido.

Festo ĉe Paco kaj Amo.—«Paco kaj Amo» anoncas por la 16-a de oktobro eksterordinaran feston por festumi la XX datrevenon de la fondiĝo de la Societo. Estas anoncitaj literaturaj kaj teatraj festoj kaj festeno. Ni deziras grandan sukceson al la malnova kunbatalanto, kiu kun granda entuziasmo kaj sukceso ĉiam batalis por nia afero.

Sukcesaj paroladoj de S. Alberich, J. Grau, kaj D. Dalmau okazis ĉe «Supercelo» kaj «Acadèmia Politècnica», novaj grupoj kaj kuraĝaj batalantoj por Esperanto, kaj en «Nova Sento», la jam malnova vigla grupo.

Kiu deziras okazigi en sia urbo nian XVan Kongreson?—Pro la diritaj cirkonstancoj en nia antaŭa numero, niaj samideanoj en Navàs ne povas organizi ĝin, eĉ post peto kaj provoj.

Laŭ niaj Statutoj, ĉiuj samideanoj en katalunlingva teritorio, tio estas, ne nur en Katalunujo, sed ankaŭ en Rusiljono, Balearaj Insuloj kaj Valencio povas aliĝi al nia Federacio kaj organizi ĝiajn kongresojn interkonsente, en sia urbo aŭ urbeto. La balearaj esperantistoj jam dufoje tre sukcese kaj dankinde tion faris. Rusiljonaj, Valenciaj kamaradoj, ĉu vi? — La nuna graveco de la Internaciaj Floraj Ludoj, la helpemo de la Katalunujaj esperantistoj kuraĝigu vin!

Amikoj.—Nian alvokon «Respondu, amiko», respondis per donacoj de 50 ptoj ĉiu: *Fino. Louise Briggs*, nia malnova karega samideanino el Anglujo, nia kara Bofill el Palma kaj *Sro. Hans Windisch-Sartowsky*, nia estimata poeto el Germanujo, premiita florldudinto, kies nomon erare ni nur aperigis en la ĝenerala listo de la menciitoj, anstaŭ citi ĝin ĉefe inter la premiitoj. Malpli talenta kaj malavara samideano estus plendinta, aŭ koleriginta kontraŭ ni pro tiu eraro kiu kaŝis la ĉefen meriton. Sro. Hans. Windisch-Sartowsky, kontraŭe, faris mondonacon por nia Federacio, por ke nia agado por Esperanto kaj la Internacia Literaturo estu daŭrigata.—Dankon!—DELFI DALMAU.

Du junaj fraŭlinoj kaj Kornetiino.—Du noveloj el la bonekzemplaj de Miĥaelo de Cervantes. (Tutmondfama aŭtoro de «Kihoto».) Tradukitaj de Julio Mangada Rosenörn. Hispana Esperanto-Biblioteko, Madrid (Hisp.), Glorieta de Bilbao, 5.—1927.—70 pĝ. 13:19 cm. Prezo 1.75 sv. fk. aŭ 3 resp.kup.

Komandanto Mangada aperigis pluan volumeton de klasika deveno en la Hispana Esp.-Biblioteko. Komparante la tradukon kun la originalo, mi konstatas ĉiurilatan alĝustigon, sed bedaŭrinde ankaŭ tro laŭvortan tradu-

kon je hispanismoj spicitan. Modela tradukado estas arto, kiu postulas artiston. Ili estas maloftaj en Esperantujo.

Tre atentinda ŝajnas al mi sciigo je la fino de l' libro, ke baldaŭ elvenos kompleta traduko de Don Kiŝoto (en 32-paĝaj sinsekvaj kejeroj). Mi konsilas al s-ro M., ke li kune kun aliaj lingvospertaj samideanoj prizorgu la gigantan laboron kaj submetu la manuskripton al severa kritiko de diverslandaj kompetentuloj. Tia mondfama verko devas resti majstraĵo ankaŭ en Esperanta traduko. — «Manĉujo» ne plaĉas al mi. Pro kio ne «de la Manĉa»? Ĉu en «Manĉujo» loĝas «manĉoj»? Oni evitu troan Esperantigon de propraj nomoj, precipe ĉe librotitoloj. M. Butin, LK. — EL «HEROLDO.»

Kursoj.—Ĉar nun estas la tempo kiam ĝenerale niaj grupoj komencas la instruadon de Esperanto, per la malfermo de vintraj kursoj, ni tre ŝatus ricevi de la sekretarioj de la grupoj sciigojn pri la nombro de kursoj malfermataj kaj se eble pri nombro de partoprenantoj. Ni tre volonte estas pretaj publikigi statistikon pri tiu grava, certe la plej grava, flanko de nia movado.

Danziga kongreso.—Pro manko da spaco ni ne publikigas raporton pri nia lasta Internacia Kongreso kiu okazis la unuan de Aŭgusto en Danzig. La nombro de kongresanoj atingis 900 kaj certe la intereso ĉe la loĝantaro estis granda. La kongresanoj estis akceptitaj solene de ĉiuj urbaj kaj ŝtataj aŭtoritatoj. En Zoppot, marurbo apud Danzig, oni plantis abion kiel memoraĵon de la Kongreso kaj multaj kongresanoj alportis plenmanon da tero el siaj respektivaj landoj por ke la arbomemoraĵo havu internacian grundon. La Kongreso finiĝis en Varsovio kie la esperantistoj estis akceptitaj en la Urbodomo. Ankaŭ oni aranĝis ekskurson al Bjalistock kaj tie pilgrimis al la naskiĝdomo de la Majstro.

Kongresanoj.—Oni diris al ni el Danzig ke nur unu samlandano partoprenis la Universalan Kongreson: tiu feliĉulo estas S-ro Andreu Piñó.

Estontaj Kongresoj.—La organiza Komitato de la Universala kongreso por la venonta jaro jam komencis siajn taskojn. Kiel oni scias ĝi okazos en Antverpeno de la 3.ª ĝis la oka de Aŭgusto. Federacianoj kiuj intencas ĉeesti la kongreson petu de ni aliĝilojn kaj informojn.

Por 1929^a la kongresurbo estos Budapest. Berlin petis la kongreson por 1930.

Radio Barcelona.—Lundon la 19^an de Septembro nia Prezidanto S-ro Delfi Dalmau parolis katalunlingve antaŭ la mikrofono. Temo: propagando de Esperanto.

Julio Baghy.—Nia kara amiko kaj inspiroplena verkisto anoncas sian la boremon per la publikigo de nova libro «Dancu, marionetoj» kiu aperos la 1^an de Novembro proksima.

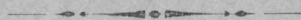
L' ARALDO ESPERANTISTA

“ESPERANTHEROLDO”

ĉiudusemajna Esperanto - ĵurnalo

Direktoro - Fondinto: KONRADO CHERRI

Direktejo - Administrejo - Redaktejo: **AREZZO** (Italujo)

La plej malmultkosta—disvastigata—aktuala

4-8 paĝa — grandformata

ELDONNOMBRO: 6000 ekzempleroj

FAVORA - ABONPAGO: Lit. 8,-aŭ Sv. Fr. 3,-

de 1^a de julio ĝis 31^a de decembro k. j.

SAMIDEANOJ: Subtenu tiun-ĉi ĵurnalon. Ĝi estas la plej subteninda, ĉu por ĝia disvastigo kaj abonpago, ĉu por ĝia estonteco.

Ne forgesu, ni korege bonigos ĝian enhavon laŭ bezono.

Skribu tuj. Ni serĉas korespondantojn en ĉiuj landoj.

Sed ni bezonegas en via lando almenaŭ 130 abonontojn.

ABONU — ABONIGU ĜIS 100 ABONOJ

Estatuts de la Federació Catalana d'Esperantistes

Article primer. — Amb el nom de «Federació Catalana d'Esperantistes» hom constitueix una federació d'esperantistes en terres de llengua catalana.

Art. segon. — L'objecte de la «F. C. d'E.» és la unió de tots els esperantistes en terres de llengua catalana per a la divulgació i propaganda de l'Esperanto, pels fins de la representació aconsellada en la reunió general del V Congrés Internacional d'Esperanto celebrat a Barcelona, per a complimentar tots els acords i resolucions que afecten els esperantistes com a col·lectivitat, emanats dels Congressos Internacionals o dels nuclis directores de la llengua del Dr. Zamenhof.

Art. tercer. — Per al millor compliment de l'article anterior, la «F. C. d'E.» publicarà una revista, l'organització de la qual serà determinada per un reglament especial interior publicat pel cos de redacció i prèvia acceptació del Comitè Directiu. El preu de l'abonament a la revista serà de sis pessetes anuals.

Art. quart. — La «F. C. d'E.» constarà de membres associats i de membres isolats; els primers seran federats per mitjà de l'entitat a la qual pertanyen i els altres directament i en caràcter particular.

Els diversos organismes pertanyents a la «F. C. d'E.» contribuiran al seu sosteniment amb la quota trimestral, pagada a la bestreta, de 0'40 ptes. almenys per cada soci i els individuals amb una quota mínima de 3'50 ptes. anuals, també pagada a la bestreta.

Art. cinquè. — La «F. C. d'E.» serà regida per un Comitè Directiu, renovable cada any, compost de President, Vice-president, Secretari, Vice-secretari, Comptador, Caixer, Administrador i quatre Vocals.

Art. sisè. — El Comitè de la «F. C. d'E.» convocarà almenys una vegada a l'any, en diferents localitats, durant la primavera i en dia festiu, tots els seus federats, en Assemblea o Congrés general, en el qual, prèvia ordre del dia, hom donarà compte als assistents dels treballs i gestions acomplerts pel referit Comitè Directiu durant el seu exercici, hom acordarà el lloc on deurà celebrar-se el vinent Congrés o Assemblea, hom nomenarà els individus que deuran constituir el Comitè el pròxim exercici, i hom discutirà les proposicions que hagin estat presentades abans de la sortida del número de la revista anunciant el lloc i data de l'Assemblea, i anunciades en l'ordre del dia.

Art. setè. — El Comitè serà facultat per a crear les seccions que cregui més convenients per a la prosperitat de la «F. C. d'E.» i de l'Esperanto, les juntes de les quals seran renovades per cada Comitè de bell nou elegit.

Serà president nat de cada secció un individu del Comitè designat pel mateix.

Art. vuitè. — Tots els esperantistes pertanyents a organitzacions federades tindran veu i vot en les Assemblees anuals, però el seu vot serà delegable al president d'un grup o una altra persona qualificada, prèvia la presentació dels corresponents carnets de soci.

Art. novè. — Tots els acords de les Assemblees o Congressos seran presos per majoria absoluta de vots dels socis assistents. Les esmenes que puguin presentar-se a aquest reglament deuran ésser presentades amb la deguda antelació per tal d'incloure-les en l'ordre del dia i publicades en la seva totalitat, puix que només podran ésser discutides i aprovades en les Assemblees o Congressos generals.

Art. desè. — La llengua oficial de la «F. C. d'E.» serà l'Esperanto, podent també emprar-se la catalana en les Assemblees.

Art. onzè. — Aquesta «F. C. d'E.» podrà actuar mentre compti amb dues col·lectivitats organitzades o trenta membres isolats. En cas de dissolució, previ acord d'ella, l'actiu existent serà lliurat al caixer de la Representació Constant de les Societats Nacionals Esperantistes.

Art. transitori. — La «F. C. d'E.» serà domiciliada a Barcelona, carrer València, 245.